

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 6P/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314211437
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hozáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314211437.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci samosudkyňou JUDr. Annou Hozákovou, vo veci starostlivosti o maloletého O. H., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky K. J., nar. X.XX.XXXX, bytom K. č. XXXX, právne zast. Mgr. Michalom Grošaftom, advokátom, Makovického č. 7, Žilina a otca J. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. č. XXX, o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd rozsudok Okresného súdu v Čadci v konaní 5C 183/01 zo dňa 20.6.2001, ktorým bolo určené výživné sumou 26,55 Eur, počnúc dňom 19.12.2014 **m e n í t a k**, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého O., nar. XX.X.XXXX, sumou 60,- Eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred.

Zročné výživné za obdobie od 19.12.2014 do 5.5.2015 v sume 155,30 Eur **j e p o v i n n ý** otec splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,- Eur počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným súdu dňa 19.12.2014 sa domáhala matka maloletého O. H. zvýšenia výživného, pretože od ostatného rozhodnutia súdu v otázke výživného na maloletého došlo k veľkému časovému posunu, pretože posledné rozhodnutie bolo pred **13-timi rokmi** a odvtedy došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá spočíva najmä vo zvýšení nákladov na odôvodnené potreby maloletého v súvislosti s prípravou na jeho budúce povolanie, jeho vekom a vývojom životných nákladov.

Posledné rozhodnutie súdu v otázke výživného zo dňa 20.6.2001 v konaní 5C 183/01 upravilo výšku výživného, ktorou bol otec zaviazaný na maloletého prispievať sumou **26,55 Eur**. Táto suma nepokrýva ani najzákladnejšie potreby maloletého a nieto ešte nadstavbu v oblasti zdravotnej starostlivosti, kultúry, športu, záujmových aktivít a vzdelávania.

Otec maloletého okrem plnenia minimálneho výživného priznaného rozhodnutím súdu sa o maloletého a jeho ďalší vývoj ako aj ďalšieho syna pochádzajúceho z ich rozvedeného manželstva vôbec nezaujímal a deti nenavštevoval. Starší syn K. je už plnoletý, avšak nie je schopný sám sa živiť, čo otca nezaujíma. Pre neplnenie vyživovacej povinnosti bol trestne stíhaný v konaní Okresného súdu v Čadci 2T/61/2012 a rozsudkom súdu z 31.5.2012 bol otcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace, ktorý trest mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jeden rok. Aj napriek odsúdeniu otec neprispieval na výživu svojich detí a matka opätovne podala trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti v plnom rozsahu, pričom trestné stíhanie bolo uznesením Okresnej prokuratúry v Čadci pod č. Pv 1036/13/5502-12 zo dňa 26.3.2014 zastavené.

Matka maloletého uvádzala, že maloletý O. žije v spoločnej domácnosti s ňou a so svojim bratom K. H., jej terajším manželom J. J. a ďalším synom z manželstva s terajším manželom a dcérou jej manžela Z. J.. V ďalšej oddelenej časti domu žijú aj starí rodičia maloletého O. F. a B. F..

Matka maloletého je od 1.12.2013 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci poberá prídavok na tri deti v celkovej výške 70,56 Eur, iný príjem nemá. Jej manžel je samostatne zárobkovo činnou osobou a vykonáva ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce, jeho pravidelný priemerný mesačný príjem je okolo 750,- Eur. Má však vyživovaciu povinnosť voči dcére Z., ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti a ďalšiu vyživovaciu povinnosť má k ďalšiemu dieťaťu z manželstva s matkou maloletého R. J..

Otec maloletého J. H. uvádzal, že od januára 2015 pracuje vo firme MDOK, ktorej vlastníkom je H. Š., ktorý je vlastníkom viacerých firiem, u ktorých v minulosti otec maloletého tiež pracoval. Pracuje na dohodu do konca júna tohto roku, teda roku 2015 a od júla by mal podľa prísľubu zamestnávateľ s ním uzatvoriť trvalý pracovný pomer. Predtým pracoval vo firme JOBUING, s.r.o., NANOKON, s.r.o., kde pracoval pri stavebných prácach. Otec maloletého uvádzal, že priemerný príjem mesačne predstavuje u neho 6.000,- Kč a takýto príjem prijal najmä z toho dôvodu, že by chcel, aby ho zamestnávateľ zamestnal v trvalom pracovnom pomere po uplynutí skúšobnej doby a preto výšku príjmu nenamietal. Pokiaľ ide o úhradu cestovného, stravné a ubytovanie, toto neuhrádza jeho zamestnávateľ, ale uhrádza si tieto náklady sám. Z firmy NANOKON, s.r.o., v ktorej predtým pracoval, odišiel z dôvodu zdravotných problémov s kĺbmi, pretože zamestnávateľ požadoval od nich pracovnú dobu takmer 17, niekedy aj 22 hodín a ako dlaždič pri obkladacích a dlaždiacich prácach musel kľačať celú smenu na kolenách, čo mu komplikovalo jeho zdravotný stav. Na svoje tvrdenie však otec nepredložil žiaden doklad, ani posudok lekára.

Sám otec maloletého priznal, že suma pôvodne určeného výživného 26,55 Eur nie je primeraná suma potrebám maloletého. Bližšie však neodôvodnil svoje počínanie, prečo hľadá iba príležitostné práce na krátke obdobie formou dohody o pracovnej činnosti a tvrdí, že takýmto spôsobom je nútený sa zamestnávať vzhľadom na správanie sa firiem, u ktorých prácu aj v minulosti vykonával.

Podľa §-u 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa §-u 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa §u 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, prihliada súd aj na ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Podľa §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku alebo majetkového prospechu a rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Dôležito je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie iba čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúce obdobie), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Je to z toho dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znížovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napr. tým, že príjme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku a podobne.

Pri určení výšky vyživovacej povinnosti, tak ako aj v tomto prípade, súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na potreby dieťaťa tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného.

Matka maloletého v návrh vyčíslila náklady na potreby maloletého, ktorý je študentom Strednej odbornej školy Sv. Jozefa Robotníka v odbore automechanik v 2. ročníku. Prípravou na toto povolanie sú spojené náklady na cestovné mesačne 15,- Eur, poplatok za internát 20,- Eur, internátna strava 50,- Eur, vreckové 40,- Eur mesačne, hygienické potreby, príspevky do školy 25,- Eur, odev 50,- Eur a ďalšia strava v čase, keď je doma, sumárne predstavuje náklady približne viac ako 250,- Eur mesačne. Samozrejme v prípade, že to dovoľujú majetkové pomery rodičov, má dieťa nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov, napr. výlety, športové aktivity a podobne. Miera, akou sa každý z rodičov podieľa na celkových nákladoch na dieťa, určujú majetkové pomery rodiča a jeho životná úroveň. V súdnom prípade bolo obtiažne zistiť, či majetkové pomery a životná úroveň otca je objektívne nízka alebo ide vo veľkej miere o ním zapríčinenú nízku životnú úroveň. Pravdou je to, že otec sa vôbec nezaujíma nielen o maloletého O., ale aj ďalšieho syna z manželstva, syna Radoslava, ktorý je plnoletý, avšak takisto navštevuje školu, vôbec deti nenavštevuje, nezaujíma sa o nich, čo svedčí o tom, že otec ťažko môže objektívne preukazovať svoju snahu o uspokojovanie potrieb svojich detí a na druhej strane tvrdiť, že z objektívnych dôvodov nemôže tieto povinnosti plniť, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov, pretože záujem o dieťa môže prejavovať aj pri nižšom zárobku, ktorý adekvátne preukáže a odôvodní.

Matka maloletého je tiež nezamestnaná, avšak z dôvodu starostlivosti o domácnosť a viaceré deti žijúce v tejto domácnosti, pretože okrem dvoch detí z manželstva s otcom maloletého O., t. j. J. H., má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu z terajšieho manželstva maloletému R. J. a podieľa sa aj na výchove dcéry svojho manžela z predchádzajúceho manželstva, malotej Z. J.. Teda z objektívnych dôvodov matka nie je zamestnaná a nemá príjem. Všetky príjmy na uvedenú domácnosť hradí zo svojho príjmu jej terajší manžel.

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že na strane otca maloletého O. sú objektívne možnosti a podmienky na získanie finančne výhodnejšieho zamestnania a otec nepreukázal, že z objektívnych dôvodov pracuje iba na dohody a podľa jeho vyjadrenia prijal veľmi nízku mzdu len preto, aby mal možnosť v budúcnosti uzatvoriť so svojim zamestnávateľom trvalý pracovný pomer, ktorú skutočnosť však žiadnym spôsobom nepreukázal a má vedomosť o tom, že súd ak by aj vykonal takýto dôkaz dotazom na jeho terajšieho zamestnávateľa, že takéto informácie otca by zamestnávateľ nepotvrdil, pretože je v rozpore s minimálnou mzdou na území Českej republiky, ktorá je vyplácaná pri takýchto pracovných činnostiach a ak sú skutočnosti tvrdené otcom maloletého skutočne pravdivé, je vecou zamestnancov uvedeného zamestnávateľa, že sa nedomáhajú svojich práv na zákonom určenú mzdu a ďalšie náhrady, ktoré s pracovnou činnosťou im prináležia. Súd preto nemohol prihliadať na takéto tvrdenie otca, pretože z podstatnej časti považoval toto svoje postavenie u zamestnávateľa zapríčinené svojím postojom, prípadne neobjektívne súdu oznámené bez toho, aby bola možnosť akéhokoľvek preverenia si tvrdených informácií zo strany otca.

Súd poukazuje na zákonnú povinnosť oboch rodičov podieľať sa výchove a výžive svojich maloletých detí a z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa, ktoré je potrebné určiť v prospech dieťaťa a firmy, ktoré v rámci tzv. čiernej ekonomiky v oficiálnych správach nevykazujú pravdivé údaje, tak výrazne poškodzujú svojich zamestnancov a v týchto prípadoch je preto starostlivo zdokladovať zo strany otca ním tvrdené skutočnosti, ktoré otec maloletého nepreukázal. Súd preto považoval za potrebné aj vzhľadom na dlhé obdobie, ktoré uplynulo od ostatnej úpravy výšky výživného (13 rokov), počas ktorého sa podstatným spôsobom zmenili náklady, aj ekonomické podmienky na strane maloletého a preto výživné zvýšil od podania návrhu, t. j. od 19.12.2014 na sumu 60,- Eur mesačne, ktoré výživné zaviazal otca prispievať k rukám matky vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred. Vzhľadom na pôvodne určenú výšku výživného 26,55 Eur predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a pôvodne určenou výškou výživného 33,45 Eur. Vzhľadom na to, že výživné je určované od 19.12.2014 do 5.5.2015, súd vyčíslil zročné výživné za mesiac december 2014 za polovicu mesiaca a za mesiac máj výživné vo forme zročného výživného nezapočítaval, pretože vyživovacia povinnosť bola určená do 15. dňa v mesiaci, teda za polovicu mesiaca decembra a štyri mesiace roku 2015 predstavuje zročné výživné 155,30 Eur, ktoré je povinný otec splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,- Eur počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline. (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 OSP).

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods. 2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods. 1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods. 2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.).